

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR URLA BELEDİYESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

İZMİR URLA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
İZMİR URLA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	39

İZMİR URLA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	23
9. EKLER.....	34

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması	3
Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .	4
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ..	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçesi ile Verilen Ödenekler ve Gerçekleşen Tutarlar	6
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri ile Gerçekleşen Tutarlar	6
Tablo 7: Tahsisli Arazi ve Arsalar Listesi.....	12
Tablo 8: Tahsisli Binalar Listesi	14
Tablo 9: Tahsisli Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Listesi.....	22
Tablo 10: 2018 Yılsonu İtibariyle Borç Durumu	24
Tablo 11: Boş ve Taksimli Yevmiye Kayıtları	31

KISALTMALAR

İZKA	: İzmir Kalkınma Ajansı
TL	: Türk Lirası
Tüm-Bel-Sen	: Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası
SUKAP	: Su Kanalizasyon ve Altyapı Projeleri
ÜFE	: Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Arazi ve Arsalara İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması
2. Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Binalara İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması
3. Belediye Ait Bazı Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması
4. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Detayının Mevcut Durumu Göstermemesi
5. Kredilere İlişkin Tahakkuk Eden Faiz Borçları İçin Gider Tahakkukları Hesabının Kullanılmaması
6. İller Bankasından Alınan Kredilerin Tutarı ile Muhasebe Kayıtlarındaki Tutarın Uyumlu Olmaması
7. Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerine İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. 5393 sayılı Belediye Kanunu Hükümlerine Göre Belirlenen Borç Stokunun Aşılması
2. Borçlanma Sınırlarının Aşılması ve Yüzde Onu Aşan Borçlanma İçin İlgili Bakanlığından İzin Alınmaması
3. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Mevzuata Aykırı ve Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması
4. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Belirlenmemesi ve Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması
5. Yevmiye Defterinde Yürürlükteki Mevzuata Aykırı Olarak Boş ve Taksimli Yevmiye Kayıtları Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 1) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 2) 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 3) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 4) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 5) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 6) 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 7) 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
- 8) 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 9) 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
- 10) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 11) 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 12) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra alt yapı, ulaşım, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır.5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere*

sahiptir” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukları açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2 Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında; doğrudan Başkana bağlı 4 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğüdür. Başkana bağlı 3 adet başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 15 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. İlçe Belediyesi teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Belediye Başkanı			
Başkanlık Makamına Bağlı Müdürlükler	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı
Özel Kalem Müdürlüğü	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	Hukuk İşleri Müdürlüğü	Plan ve Proje Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	Yazı İşleri Müdürlüğü	Bilgi İşlem Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Ruhsat Denetim Müdürlüğü
Mali Hizmetler Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü	Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	
	Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü	
	Zabıta Müdürlüğü		
	Destek Hizmetleri Müdürlüğü		

İlçe Belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nu "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'inci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve

fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen personelin 6'sı müdür, 11'i şef, 93'ü memur, 102'si işçi ve 13'ü ise sözleşmeli personel oluşturmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre artış göstermiştir.

İlçe Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Sermayesi (TL)	Ortaklık Oranı (%)
Urla İmar Turizm Tek. Hizm. Tem. Otopark Hizm. Nak. ve Tic. Ltd. Şti	5.267.000,00	99
Urit Urla İnş. Turizm İnsan Kayn. San. ve Tic. Ltd. Şti	6.473.000,00	100
Ege Şehir Planlaması Enerji ve Tekn. İşbirliği Merkezi A.Ş.	4.636,50	0,000162
İzmir İlçe Belediyeleri Turizm Gıda Org. Rek. Yay. Yem. Akaryakıt İnş. San. Tic. A.Ş.(İZBAŞ)	42.847,82	0,135895
Ünibel Özel Eğitim Bilgi Tekn. Kültür Tanıtım ve Yay. San. Tic. A.Ş.	1.151,76	0,01047059

1.3 Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Personel Giderleri	15.189.566,99	16.466.202,00	19.607.142,28	19,08
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.506.372,59	2.743.506,91	3.163.930,56	15,32
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.875.972,81	31.663.681,59	37.251.388,94	17,65
Faiz Giderleri	19.971,98	23.905,99	531.777,48	2124,45
Cari Transferler	1.171.359,24	1.241.029,45	1.185.419,21	-4,48

Sermaye Giderleri	8.866.814,28	7.127.874,63	10.834.396,33	52,00
Sermaye Transferleri	799.531,92	3.548.588,17	590.144,55	-83,37
Borç Verme	0,00	0,00	1.005.993,66	100
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0
Bütçe Gider Toplamı	56.429.589,81	62.814.788,74	74.170.193,01	18,08

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 74.170.193,01-TL ile 2018 döneminde % 18,08 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içindeki payı oransal anlamda en yüksek artışın % 2124,45 ile Faiz Giderleri kalemi olduğu görülmektedir. Bunun sebebi de yapılan kredi borçlanmasıdır.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Vergi Gelirleri	14.476.908,37	15.231.574,66	22.072.346,33	44,91
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.096.336,70	15.051.567,77	12.488.405,96	-17,03
Alınan Bağış ve Yardım İle Özel Gelirler	1.128.044,78	761.250,23	1.339.869,19	76,01
Diğer Gelirler	22.572.556,29	22.573.710,63	24.729.724,17	9,55
Sermaye Gelirleri	4.325.770,90	2.950.427,89	1.631.007,80	-44,72
Bütçe Gelirleri Toplamı	52.599.617,04	56.568.531,18	62.261.353,45	10,06
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	443.035,27	275.290,46	828.375,17	200,91
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	52.156.581,77	56.293.240,72	61.432.978,28	9,13

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablodaki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler % 9,13 oranında artış göstermiştir. Artışın temel sebebi Vergi Gelirleri ile Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler kalemlerindeki artıştır. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin 2018 yılında bir önceki yıla göre % 44,91 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Bunun sebebi de vergi gelirleri kaleminde yapılan tahsilatlardır.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçesi ile Verilen Ödenekler ve Gerçekleşen Tutarlar

Gider Türü	2018 Yılı Bütçesi Gider Kalemleri (TL) (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (C=B/A)
Personel Giderleri	21.961.422,00	19.607.142,28	89,28
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	4.022.500,00	3.163.930,56	78,66
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	51.387.878,00	37.251.388,94	72,49
Faiz Giderleri	50.000,00	531.777,48	1063,55
Cari Transferler	2.737.200,00	1.185.419,21	43,31
Sermaye Giderleri	38.811.000,00	10.834.396,33	27,92
Sermaye Transferleri	300.000,00	590.144,55	196,71
Borç Verme	1.000.000,00	1.005.993,66	100,60
Yedek Ödenekler	6.330.000,00	0,00	0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	126.600.000,00	74.170.193,01	58,59

Buna göre 2018 yılında Bütçe Giderleri % 58,59 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve Hizmet Alımları Giderleri % 72,49 oranında gerçekleşmiştir. Faiz Giderlerinde ise % 1063,55 oranında başlangıç bütçesinde öngörülen tutar seviyesi aşılmıştır.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri ile Gerçekleşen Tutarlar

Gelirin Türü	2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri (TL) (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (C=B/A)
Vergi Gelirleri	27.066.800,00	22.072.346,33	81,55
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.058.200,00	12.488.405,96	56,62
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	20.868.000,00	1.339.869,19	6,42
Diğer Gelirler	40.181.000,00	24.729.724,17	61,55
Sermaye Gelirleri	17.026.000,00	1.631.007,80	9,58
Alacaklardan Tahsilâtlar	10.000,00	0,00	0
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	127.210.000,00	62.261.353,45	48,94
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	610.000,00	828.375,17	135,80
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	126.600.000,00	61.432.978,28	48,53
Borçlanma			0
TOPLAM	126.600.000,00	61.432.978,28	48,53

Buna göre 2018 yılında Bütçe Gelirleri % 48,53 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirleri içerisinde yer alan Vergi Gelirleri, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve Sermaye Gelirleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan
- Bilanço
- Kasa Sayım Tutanağı
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- Değerli Kâğıtlar Sayım Tutanağı
- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetimi

Hesabı İcmal Cetveli

- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların

kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Urla Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin

bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça belirlenmiştir. Ancak yetki devrine ilişkin İmza Yetkileri Yönergesi taslak halindedir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak belirlenmiş ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup Risk Strateji Belgesine yönelik taslak hazırlanmıştır.

Urla Belediyesi İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi 18.04.2016 tarihinde yayınlanmıştır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Birimi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak Belediye Meclisinin 06.05.2016 tarih ve 203 sayılı Kararı ile Mali Hizmetler Müdürlüğünün alt birimi olarak kurulmuştur. Bununla birlikte; Teftiş Kurulu bir müdürlük olarak organizasyon şemasında yer almakta ve müdürlük bünyesinde sadece 1 kişi çalışmaktadır. Mevzuat gereği iç denetçi kadrosu bulunmamaktadır. Belediye bünyesinde iç denetim adına sadece hiyerarşik denetim vardır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmamış olup bu durum iç kontrol ortamı açısından zayıflık meydana getirmektedir. Süreç akım şeması bulunmayan müdürlüklerde doğal olarak; görev, yetki, sorumluluk ve personel faaliyetlerinin denetimi ve disiplini ile iş akışı verimliliği sürecinde iç kontrolü olumsuz etkileyecektir.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinde duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Urla Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı 2015-2016 ve Urla Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı 2017-2018 hazırlanmıştır. Eylem

Planlarına ilişkin yılda iki kere değerlendirme raporları düzenlenerek Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenerek raporlanmaktadır. Urla Belediyesi 2019-2020 Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı için revizyon çalışmaları başlatılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Urla Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Arazi ve Arsalara İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması

Belediyenin mülkiyetinde olan arazi ve arsalarla diğer kurumlara tahsis edilenler ile başka kurumlarca Belediyeye tahsis edilen arazi ve arsalarla ilgili hatalı muhasebe kayıtlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde;

“5) Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlar, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenir.

6) Taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 250-Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 189'uncu maddesine göre, tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir. Tahsis edilen arazi ve arsalarla tahsisi kaldırılanlar maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Tahsisli kullanılan arazi ve arsalar tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 26.01.2018 tarihli Mahalli İdareler 2018 Detaylı Hesap Planında “250.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 250.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 250.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar” ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mülkiyetinde olan arazi ve arsalar diğer kurumlara tahsis edilenlere ilişkin tespit edilen kayıtlı değerlerinin 16.310.484,76-TL olduğu; başka kurumlarca tahsis edilen ve Belediyenin kullanımında olan arazi ve arsalarla ilişkin kayıtlı değerlerinin ise 20.051.977,52-TL olduğu ancak ilgili muhasebe kayıtlarının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 7: Tahsisli Arazi ve Arsalar Listesi

BELEDİYEYE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Zeytinlik	200	6	Özbek	10.759,00
17 zeytin ağacı ile kuyu havi tarla	617	20	Rüstem	721,91
Cebel ve hali yer	18	2	İskele	12.955,22
1-2 parsel arsa 6 parsel zeytin ağaçlı tarla	1888	1, 2, 6	Yelaltı	16.403.592,66
Tarla	370	6	Gülbahçe	554.412,00
Arsa	978	1	İskele	321.722,82
Arsa	981	1	İskele	2.747.813,91
Kayıtlı Değer Toplamı				20.051.977,52
BELEDİYECE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Arsa		5453	Zeytinalanı	829.782,30
Arsa	2154	2-3-4 parseller	Camiatik	421.342,11
Arsa	137	4	Zeytinler	16.798,72
Tarla	104	27	Barbaros	178,59
Arsa	1799	4	Altıntaş	19.759,83
Arsa	1980	3	Denizli	1.816.525,55
Arsa	2195	1	Denizli	8.703.877,64
Zeytinli Tarla	617	23	Rüstem	203,07
Tarla ve bademlik	138	17	Uzunkuyu	386,23
Arsa	1962	2	Yelaltı	689.164,20
Arsa	2109	1	Yelaltı	12.332,33
Arsa	877	4	Yelaltı	186.253,21

Tarla	1884	2	Zeytinalanı	1.381,68
Tarla	0	167	Zeytinalanı	680,17
Tarla	0	169	Zeytinalanı	600.537,41
Zeytini ve kuleyi havi bağ ve tarla	449	30	Altıntaş	2.179.726,98
Tarla	449	39	Altıntaş	831.554,74
Kayıtlı Değer Toplamı				16.310.484,76

Bu itibarla, Belediye tarafından tahsise verilen arazi ve arsalarla ilişkin 16.310.484,76-TL tutarının 250.02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesabına alacak 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsisli olarak alınan arazi ve arsalarla ilişkin 20.051.977,52-TL'lik tutarın da 250.03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce, Belediyenin mülkiyetinde olan arazi ve arsalarla diğer kurumlara tahsis edilenler ile başka kurumlar tarafından Belediyeye tahsis edilen arazi ve arsalar ile ilgili tahsis listesi 05.02.2019 tarih ve 3510 sayılı yazı ile devamında da 14.05.2019 tarih ve 13850 sayılı yazı ile listeler güncellenerek kayıtlara girmesi sağlanmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 250-Arazi ve Arsalar Hesabının ile 500-Net Değerler Hesabının mali tablolarında hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltilmiş olduğunu belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Binalara İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması

Belediyenin mülkiyetinde olan binalardan diğer kurumlara tahsis edilenler ile başka kurumlarca Belediyeye tahsis edilen binalar ile ilgili hatalı muhasebe kayıtlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde;

“5) *Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlar, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenir.*

6) *Taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılır.*” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 252-Binalar Hesabına ilişkin “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 193'üncü maddesine göre, tahsise konu edilen binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak

kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsis edilen binalardan tahsisi kaldırılanlar maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsisli kullanılan binalardan tahsisi kaldırılanlar tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 26.01.2018 tarihli Mahalli İdareler 2018 Detaylı Hesap Planında “252.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar” ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mülkiyetinde olan binalardan diğer kurumlara tahsis edilenlere ilişkin muhasebe kaydının 2.783.189,98-TL olmasına rağmen tahsis edilen binaların kayıtlı değerlerinin 862.959,93-TL olduğu; başka kurumlarca tahsis edilen ve Belediyenin kullanımında olan binalara ilişkin ise 6.703,94-TL’lik muhasebe kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: Tahsisli Binalar Listesi

BELEDİYEYE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Köy Odası	135	5	Demircili	373,56
Bahçeli 2 Katlı Kargir Bina ve Müştemilatı	138	34	Uzunkuyu	6.330,38
Kayıtlı Değer Toplamı				6.703,94
BELEDİYECE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Ev	24	4	İskele	192.355,64
Köy Odası	196	4	Kadıovacık	911,05
Kargir Ev ve Bahçesi	2407	15	Güvendik	491.408,62
Avlulu Kargir Cami ve Müştemilatı	0	501	Zeytinalanı	178.284,62
Kayıtlı Değer Toplamı				862.959,93

Bu itibarla, Belediye tarafından tahsise verilen binalara ilişkin 2.783.189,98-TL tutarındaki hatalı muhasebe kaydının 862.959,93-TL olarak düzeltilmesi gerekmekte olup, tahsisli olarak alınan binalara ilişkin 6.703,94-TL’lik tutarın da 252.03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi ve ilgili amortisman kayıtlarının da yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün 10.09.2018 tarihinde kurulması nedeni ile taşınmaz kayıtlarını güncelleme aşamasında olduğundan; 2018 yılı Denetim Raporunun “Tablo 9: Tahsisli Binalar Listesinde” başlığı altında Demircili Mahallesi, 135 ada, 5 parselde bulunan köy odası, emlak kayıtlarında bildirim türü arazi ve kayıtlı değeri 373,56TL olarak mevcut iken, emlak kaydı bina olarak düzeltilmiş ve 2019 yılı kayıtlı değeri 52.308,50 TL olarak, tabloda geçen diğer taşınmaz ile birlikte 20.03.2019 tarih, 1475 yevmiye no’lu muhasebe işlem fişi ile kayıt altına alınmıştır.

Yine aynı tablonun ‘Belediyece tahsis edilenler’ başlığı altında Kadıovacık Mahallesi, 196 ada, 4 parselde bulunan köy odası emlak kayıtlarında bildirim türü arazi ve kayıtlı değeri 911,05 TL ve İskele Mahallesi, 24 ada, 4 parselde bulunan ev emlak kayıtlarında bildirim türü arsa ve kayıtlı değeri 192.355,64 TL olarak mevcut iken emlak kayıtları bina olarak düzeltilmiş ve 2019 yılı kayıtlı değeri üzerinden ve diğer bina vasfındaki taşınmazların kontrolleri yapılarak 20.03.2019 tarih ve 1481 yevmiye no’lu muhasebe işlem fişiyle kayıt altına alınmıştır.

Taşınmazlar 2019 yılı kayıtlı değeri üzerinden ve 2019 mali yılı içinde kayıt altına alındığından amortisman hesabı çalıştırılmamış olup, yılsonu işlemlerinde toplu olarak çalıştırılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 252-Binalar Hesabının ve 500-Net Değerler Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltildiğini, amortisman hesabının yılsonunda topluca çalıştırılacağını belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 3: Belediye Ait Bazı Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan bir kısım taşınmazın değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “*Kayıt ve kontrol işlemleri*” başlıklı 5’inci maddesinde, “*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*” hükmü yer almakta olup maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Buna göre, tapuda kayıtlı olan

taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Belediye adına tapuda kayıtlı olan bazı taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin Yönetmeliğe uygun olarak yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarında da muhasebeleştirilmediği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi ve ilgili duran varlık hesaplarına kaydedilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Emlak İstimlak Müdürlüğünün 06.02.2019 tarih ve 3569 sayılı yazısı ekinde bulunan Belediye taşınmazları 20.03.2019 tarih ve 1465,1466,1467,1468,1469,1470 ve 1471 no’lu muhasebe işlem fişleriyle yönetmelik hükümlerine uygun olarak, değerleri itibarıyla ilgili duran varlıklar hesabına kaydedilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare maddi duran varlıklara ilişkin hesapların doğruluğunu etkileyen hususu 2019 yılı içinde düzelttiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 4: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Detayının Mevcut Durumu Göstermemesi

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı detayının mevcut durumu göstermediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 204’üncü maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasında;

“Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Yönetmeliğin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin “*Hesabın işleyişi*” başlıklı 205’inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasında;

“Gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler

ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir. Söz konusu tutar taahhütler hesabında izlenen bir taahhüde ilişkin bir ödeme ise, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına borç, 920-Gider Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilir.”

Aynı maddenin (b) bendinin birinci fıkrasında ise;

“Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.” hükümleri bulunmaktadır.

Buna göre, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlardan tamamlananlar ilgili olduğu maddi duran varlık hesabına alınmalıdır.

Belediyenin 2018 yılı Bilançosunun 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bakiyesi 14.652.271,58-TL'dir. Ancak, İdare tarafından sunulan bilgi ve belgeler üzerinden yapılan incelemeler sonucunda, geçici kabul aşamasına henüz gelmemiş 1 adet yatırımın halen devam ettiği, bu yatırım için 2018 yılı sonu itibari ile yapılan toplam harcama tutarının 1.084.649,38-TL olduğu ve 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesinin İdarenin bilançosunda bu tutar kadar olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Dolayısıyla, Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesi 2018 yılı Bilançosunda olması gerekenden 13.567.622,20-TL fazla görünmektedir.

Bu itibarla, Belediyenin 31.12.2018 tarihli mali tablolarında 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının tamamlanan yatırımları da içermekte olduğu, yatırımlardan geçici kabulü yapıp tamamlananların ilgili maddi duran varlık hesabında izlenmediği görülmekte olup; söz konusu hatalı uygulamanın cari yılda devam etmekte olan yatırımların sağlıklı biçimde izlenmesine imkan vermediği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile ilgili Fen İşleri Müdürlüğünden tamamlanan yatırımlar istenilmiş ve Müdürlüğün 10.05.2019 tarih ve 13476 sayılı yazısı ile bildirilen tamamlanan yatırımlar, ilgili maddi duran varlıklar hesaplarına 14.05.2019 tarih ve 2489 no'lu muhasebe işlem fişi ile gerekli kayıtlar yapılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltildiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 5: Kredilere İlişkin Tahakkuk Eden Faiz Borçları İçin Gider Tahakkukları Hesabının Kullanılmaması

2018 ve sonraki dönemlere ait faiz borçlarının Gider Tahakkukları Hesabında takip edilmediği; geri ödeme aşamasında doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381-Gider Tahakkukları Hesabı ile ilgili olarak “*Hesaba ilişkin işlemler*” başlıklı 290'ıncı maddesinde,

“(1) *Uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış malî borçlara ilişkin olarak ay sonlarında tahakkuk ettirilen ve gelecek aylarda ya da içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarı ile kuponlu tahvillerin gelecek aylarda ya da takip eden yılda kupon ödemesi yapılacak işlemiş faiz tutarı bu hesaba kaydedilir. Aralık ayına ait olarak tahakkuk ettirilen faiz gideri borçlarından takip eden faaliyet dönemi içinde ödenmesi gerekenler geçici mizandan önce bu hesaba kaydedilir.*

(2) *Dönem sonunda, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında yer alıp, ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan tutarlar bu hesaba aktarılır.*” denilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 481-Gider Tahakkukları Hesabı ile ilgili olarak “*Hesaba ilişkin işlemler*” başlıklı 339'uncu maddesinde ise, hesabın kullanım şekline ve bu hesapta yer alıp ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan borçların 381-Gider Tahakkukları Hesabına aktarılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

Buna göre, bankalardan çekilen kredilerin faiz borçlarının yılı içinde ödenecek olan tutarlarının 381-Gider Tahakkukları Hesabında; sonraki dönemlere isabet eden tutarlarının 481-Gider Tahakkukları Hesabında izlenmesi ve geri ödeme aşamasında 630-Giderler Hesabı ile ilişkilendirmesi gerekmektedir.

İller Bankası ve Halk Bankasından çekilmiş olan kredilerin incelenmesi neticesinde, Belediyenin 2018 yılına ait toplam 447.905,40-TL, sonraki dönemlere ait toplam 877.145,64-TL faiz borcunun bulunduğu; fakat kredilerin çekildiği anda 381 ve 481 Gider Tahakkukları Hesapları kullanılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, 2018 ve sonraki dönemlere ait faiz borçlarının Gider Tahakkukları Hesabında takip edilmemesi, geri ödeme aşamasında doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle mali tablolar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Halk Bankasından çekilmiş olan kredinin 2019 yılına ait faiz tutarı 23.01.2019 tarih ve 367 no'lu ödeme emri ile sonraki dönemlere isabet eden faiz

tutarları ise 22.02.2019 tarih ve 974 yevmiye numarası ile, İller Bankasından çekilmiş olan kredilerin faiz borcuna ilişkin tutarlar da 08.05.2019 tarih, 2365, 10.05.2019 tarih, 2423 yevmiye numaraları ile kayıt altına alınmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 381/481- Gider Tahakkukları Hesaplarının mali tablolarında hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltildiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 6: İller Bankasından Alınan Kredilerin Tutarı ile Muhasebe Kayıtlarındaki Tutarın Uyumlu Olmaması

İller Bankasından alınan ve ödemesi devam eden kredilere ilişkin İller Bankası kayıtları ile Belediye muhasebe kayıtlarının uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300-Banka Kredileri Hesabının işleyişi ile ilgili olarak 233'üncü maddesinde;

“(1) Banka kredileri hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Alacak

1) 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, 400-Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilir.

2) Gerek İller Bankasından gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarının vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla bu hesaba alacak, banka veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

3) İller Bankasının, kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacakları vadesinin bir yıl veya faaliyet dönemiyle sınırlı olması koşuluyla bu hesaba alacak, yapılan iş aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili duran varlık hesabına veya 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) İller Bankasından alınan borçlara karşılık İller Bankasınca kurum paylarından mahsubu yapılan tutarlardan anapara tutarı bu hesaba borç, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630-Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, paylardan borç mahsubu yapıldıktan sonra gönderilen tutar 102- Banka Hesabına borç, o ayki toplam kurum payı 600- Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, kurum payı toplamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

2) *Nakit olarak ödenen anapara tutarı bu hesaba, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630- Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, ödeme toplamı 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak, diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.*” hükmü yer almaktadır.

Yönetmeliğin 400-Banka Kredileri Hesabının işleyişi ile ilgili olarak 302’nci maddesinde;

“(1) Banka kredileri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Alacak

1) Gerek İller Bankasından alınan gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarından vadesi bir yıldan az olan tutarlar 300- Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

2) İller Bankasının kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacakları bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 300-Banka Kredileri Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Yapılan incelemede, İller Bankasından alınan ve ödemesi devam eden 3 adet kredi anlaşmasının olduğu; İller Bankası kayıtlarına göre 2018 yılsonu itibariyle kredi anapara borcunun 6.211.339,38-TL olduğu, buna rağmen Belediyenin muhasebe kayıtlarındaki kredi anapara borcunun (300 ve 400 no.lu hesapların bakiyeleri toplamının) ise 7.933.891,08-TL olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, Belediyenin kayıtlarındaki kredi anapara borç tutarı, İller Bankası kayıtlarındaki tutardan 1.722.551,70-TL fazla gözükmekte olup; bu durum mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İller Bankasından alınan ve ödemesi devam eden 3 adet kredi anlaşmasına bağlı “368.11.99.99.4 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında” takip edilen ve aynı zamanda “300.1.1 Krediler Hesabındaki” mükerrer kayıt nedeniyle 7.842.667.93 TL tutarındaki kredi, 16.05.2019 tarih 2523 ve 2524 no’lu muhasebe işlem fişleri ile düzeltilerek kayıt altına alınmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 300/400-Banka Kredileri hesaplarının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltildiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

BULGU 7: Belediye Tarafından Başka Kurumlara ve Başka Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerine İlişkin Hatalı Muhasebe Kayıtlarının Bulunması

Belediyenin mülkiyetinde olan yeraltı ve yerüstü düzenlerinden diğer kurumlara tahsis edilenler ile başka kurumlarca Belediyeye tahsis edilen yeraltı ve yerüstü düzenleriyle ilgili hatalı muhasebe kayıtlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde;

“5) Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlar, bunlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenir.

6) Taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin *“Hesabın işleyişi”* başlıklı 191'inci maddesine göre, tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsis edilen yeraltı ve yerüstü düzenlerinden tahsisi kaldırılanlar ise maliki kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsisli kullanılan yeraltı ve yerüstü düzenlerinden tahsisi kaldırılanlar ise tahsisli kullanan kamu idaresinin muhasebe birimince bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün yayınladığı 26.01.2018 tarihli Mahalli İdareler 2018 Detaylı Hesap Planında *“251.01 Kamu İdaresinin Mülkiyetinde Olanlar, 251.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği ve 251.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar”* ibarelerinin bulunduğu görülmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mülkiyetinde olan yeraltı ve yerüstü düzenlerinden

diğer kurumlara tahsis edilenlere ilişkin tespit edilen kayıtlı değerlerinin 3.593.862,51-TL olduğu; başka kurumlarca tahsis edilen ve Belediyenin kullanımında olan yeraltı ve yerüstü düzenlerine ilişkin kayıtlı değerlerinin ise 44.015,54-TL olduğu ancak ilgili muhasebe kayıtlarının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Tablo 9: Tahsisli Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Listesi

BELEDİYEYE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Atatürk Büstü ve Meydan	137	1	Demircili	44.015,54
Kayıtlı Değer Toplamı				44.015,54
BELEDİYECE TAHSİS EDİLENLER				
Cinsi	Ada	Parsel	Mahalle Adı	Kayıtlı Değer
Mezarlık	420	18	Altıntaş	2.925.984,61
Mezarlık	333	409	Gülbahçe	212.314,28
Metruk Mezarlık	2461	2	Güvendik	453.050,15
Kabristan	15	20	İskele	1.843,49
Mezarlık	0	171	Zeytinalanı	669,98
Kayıtlı Değer Toplamı				3.593.862,51

Bu itibarla, Belediye tarafından tahsise verilen yeraltı ve yerüstü düzenlerine ilişkin 3.593.862,51 -TL tutarının 251.02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesabına alacak 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmekte olup, tahsisli olarak alınan yeraltı ve yerüstü düzenlerine ilişkin 44.015,54-TL'lik tutarın da 251.03-Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi ve ilgili amortisman kayıtlarının da yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılı Denetim Raporunun “Tablo 10: Tahsisli Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri” başlığı altında bulunan taşınmaz, 20.03.2019 tarih ve 1473 yevmiye no’lu muhasebe işlem fişi ile, Belediyece tahsis edilenler başlığı altında bulunan taşınmazlar da 20.03.2019 tarih ve 1477 yevmiye no’lu muhasebe işlem fişleri ile kayıt altına alınmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 500-Net Değer Hesabının mali tablolarda hatalı yer almasına neden olan bulgu konusunun 2019 yılı içinde düzeltildiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde de izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 5393 sayılı Belediye Kanunu Hükümlerine Göre Belirlenen Borç Stokunun Aşılması

Belediyenin borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre belirlenen sınırın üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "*Borçlanma*" başlıklı 68'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

f) Belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddî kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır." hükmüne yer verilmiştir.

İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan "*Borçlanma*" konulu 21.02.2005 tarih ve 45201 sayılı Genelge'ye göre İller Bankası kredileri ve faizleri, banka kredileri ve faizleri, dış krediler ve faizleri, hazineye olan borçlar ve faizleri, piyasa borçları (bütçe emanetleri), vergi ve sosyal güvenlik borçları toplanarak borçlanma limiti tespit edilmelidir.

Yukarıda sayılan kalemlerin toplanması suretiyle hesaplanan borç stoku, Belediyenin kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranıyla arttırılan miktarını geçiyorsa belediyeler borçlanma yapamayacaktır.

2018 Yılı Bütçe Kanunu'nun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddî kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Kalkınma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin

yüzde 50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankalarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz." denilmektedir.

Belediye muhasebe verileri ve belediye bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler üzerinden yapılan incelemede; borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Belediyenin 2017 yılı sonu bütçe geliri olan 56.293.240,72-TL'ye, % 14,47'lik yeniden değerlendirme oranı uygulandığında bu tutar 64.438.872,65-TL olmaktadır.

Ancak 2018 yılı içerisinde Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranıyla belirlenen tutarını aştığı anlaşılmıştır.

Tablo 10: 2018 Yılsonu İtibariyle Borç Durumu

2018 YILSONU İTİBARIYLA BORÇ DURUMU (TL)		
PİYASA	FİRMA	9.835.486,94
	KREDİLER (HALK BANKASI)	4.007.116,17
	PİYASA BORÇLARI TOPLAMI	13.842.603,11
UZLAŞMA	İLLER BANKASI İL ÖZEL İDARE	427.614,66
	İLLER BANKASI URLA VERGİ DAİRESİ	5.879.434,35
	İLLER BANKASI EMEKLİ SANDIĞI	439.188,78
	İLLER BANKASI SSK	7.978.110,99
	İLLER BANKASI TEDAŞ	8.718.973,14
	UZLAŞMA TOPLAMI	23.443.321,92
İLLER BANKASI KREDİ	İLLER BANKASI KREDİLER	6.118.915,31
	İLLER BANKASI TEMİNATLI İMAR PROJESİ	45.161,58
	İLLER BANKASI TEMİNATLI DENETİM DANIŞMANLIK	232,87
	İLLER BANKASI TEMİNATLI HARİTA PROJE	55.906,41
	İLLER BANKASI KREDİ TOPLAMI	6.220.216,17
DİĞER	İLLER BANKASI EMEKLİ SANDIĞI	7.859.499,16
	İLLER BANKASI VERGİ DAİRESİ	23.148.798,77
	İLLER BANKASI SGK	89.328.883,18

	İLLER BANKASI EMEKLİ SANDIĞI (01/03/2010 SONRASI)	1.294.361,73
	BİRLİK BORÇLARI	85.112,94
	TAŞ. KÜLT. VAR. KATKI PAYI	352.964,33
	TAŞ. KÜLT. VAR. FAİZ BEDELİ	23.905,99
	İZ-KA	792.005,66
	ANKARA 11. İCRA MD.	368.457,23
	GEDİZ AYDINLATMA	496.612,93
	DİĞER BORÇLARA İLİŞKİN TOPLAM	123.750.601,92
	TOPLAM BORÇ TUTARI	167.256.743,12

Buna göre, Belediyenin borç stokunun, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktardan 102.817.870,40-TL tutarında fazla olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, Belediyenin kanunlarla belirlenmiş olan limitler dahilinde faaliyetlerini yürütmesi ve borçlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyenin borç stoku vergi ve SGK borçlarından oluşmakta olup 6736, 7020,7143 sayılı kanunlarla yapılandırma işlemleri yapılmış, yapılandırma kapsamında İller Bankası belediye payından her ay düzenli kesinti olmaktadır. Bundan böyle; kanunlarla belirlenmiş limitler dahilinde faaliyetlerin yürütülmesine ve borçlanılmasına gerekli hassasiyet gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Belediyenin kanunlarla belirlenmiş olan limitler dahilinde faaliyetlerini yürütmesi ve borçlanması gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Borçlanma Sınırlarının Aşılması ve Yüzde Onu Aşan Borçlanma İçin İlgili Bakanlıktan İzin Alınmaması

5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri uyarınca en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının, yılı içinde yüzde onunu geçen Belediye ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketine ait iç borçlanma tutarı için İçişleri Bakanlıından (29/11/2018 tarihi itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) onay alınmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “*Borçlanma*” başlıklı 68'inci maddesinde;

“d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme

oraniyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapabilir.” denilmektedir.

11.11.2017 tarih ve 30237 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 484 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ ile 2017 yılına ait olup çeşitli mevzuatlarda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarlarının artırılmasına dayanak teşkil eden yeniden değerlendirme oranı % 14,47 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, Belediyenin 2017 yılı sonu bütçe geliri olan 56.293.240,72-TL’ye % 14,47’lik yeniden değerlendirme oranı uygulandığında ortaya çıkan 64.438.872,65-TL’nin Belediye Kanunu’na göre % 10’u olan 6.443.887,27-TL üzerindeki borçlanmalarda ilgili Bakanlığın izninin alınması gerekmektedir.

Belediye muhasebe verileri ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirket hesapları üzerinden yapılan inceleme neticesinde ise;

Belediye ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketinin faiz dahil iç borçlanma kalemleri;

Belediyenin İller Bankasından Alınan Kredileri toplamı 6.219.983,30-TL,

Belediyenin Diğer Bankalardan Alınan Kredileri toplamı 4.810.543,25-TL olup; 11.030.526,55-TL tutarındaki toplam borçlanma tutarının 6.443.887,27-TL’si üzerindeki borçlanmalar için ilgili Bakanlığın onayının alınmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, mevzuat hükümlerine uygun olarak borçlanma sınırlarının belirlenmesi ve iç borçlanma sınırını aşan tutarlar için ilgili Bakanlığın onayının alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyenin borç stokunun 696 sayılı K.H.K ile düzenlenen 28.04.2018 tarih 3405 Resmi Gazetede yayımlanan 2018/11608 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereğince personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım işinin Belediyeye bağlı şirkete devir olmasından dolayı personel giderlerinde öngörülemeyen bir gider artışı sonucu ortaya çıkan nakit ihtiyacına binaen borçlanmaya gidilmiş olup, bundan böyle mevzuat hükümlerine uygun olarak işlemler yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bundan böyle mevzuat hükümlerine uygun olarak işlem yapılacağını belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Mevzuata Aykırı ve Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması

Urla Belediye Başkanlığı ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında imzalanan ve 15.01.2018 tarihinden itibaren geçerli olan Toplu İş Sözleşmesine, Sözleşme'nin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık oluşturan hükümlerin konulduğu tespit edilmiştir.

4688 sayılı Kanunu'nun "*Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması*" başlıklı 32'nci maddenin birinci fıkrasında;

"27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, ... karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, ... arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz." denilmektedir.

Buna göre, imzalanacak olan toplu sözleşme sosyal denge tazminatının ödenmesine ilişkin olması gerekmektedir. Sosyal denge tazminatı ödemesini ilgilendirmeyen hükümler toplu sözleşmenin konusu değildir.

Belediye ile Tüm-Bel-Sen arasında akdedilen 15.01.2018 -15.01.2019 yürürlük tarihli Sözleşme'nin Sosyal Haklar ile ilgili 22'inci maddesinde;

"a) Çalışanlar Belediyenin şehir içi ulaşım olanaklarından ücretsiz olarak yararlanır."

23'üncü maddesinde;

"b) İşçi sınıfının Uluslararası Birlik ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs'ta tüm çalışanlar yasal olarak izinlidir."

c) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü anısına işyerinde işleri aksatmayacak şekilde birim müdür veya amirinin uygun göreceği yıl içerisinde 1(bir) gün kadın çalışanlar ücretli izinli sayılırlar." hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca Sözleşme'nin Mali Haklar ile ilgili "*Yakacak Yardımı*" başlıklı 26'nci maddesinde;

“a) Yılda bir kez Kasım ayında net 685,00 TL yakacak yardımı yapılır.

b) Her iki eşinde Urla Belediyesi’nde çalışması durumunda yakacak yardımından eşlerden sadece birisi yararlanacaktır.”

“İkramiyeler” başlıklı 27’inci maddesinde;

“a) Tüm memur ve sözleşmeli personele; Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı, Yılbaşında net 515,00 1 Mayıs İşçi ve Emekçi Bayramında net 115,00’ er TL ikramiye ödenir.”

“Öğrenim Yardımı” başlıklı 28’inci maddesinde ise;

“a) Sendika Üyesi çalışanların öğrenim gören çocukları için Eylül Ayı içerisinde ödenmek üzere çocuk başına net olarak;

İlköğretim Öğrencilerine	:630,00 TL
Ortaöğretim Öğrencilerine	:740,00 TL
Lise Öğrencilerine	:860,00 TL
Üniversite Öğrencilerine	:1.085,00 TL verilecektir.”

hükümlerine yer verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen Toplu İş Sözleşmesi maddeleri incelendiğinde, ilgili hükümlerin sosyal denge tazminatı ödenmesiyle ilgili olmadığı ve 4688 sayılı Kanun’a aykırılık oluşturduğu görülmüştür.

Bu itibarla, belirtilen mevzuat hükümlerine göre imzalanacak toplu sözleşmenin konusu, memur ve sözleşmeli personele yapılacak sosyal denge tazminatı ödemesi tutarının belirlenmesi olup, sosyal denge ödemesiyle ilgili olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümlerine aykırılık oluşturacak düzenlemelere sözleşmede yer verilmesi mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; “Urla Belediye Başkanlığı ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) imzalanan ve 15.01.2019 tarihinden itibaren geçerli olan Toplu İş Sözleşmesinde, bulguya konu olan 22. maddenin (a) fıkrası, 23.maddenin (b) fıkrası, Sözleşme’nin Mali Haklar ile ilgili 26.maddenin (a) ve (b) fıkraları, İkramiyeler başlıklı 27. 2/ 3 maddenin (a) fıkrası, Öğrenim Yardımı başlıklı 28.maddenin (a) fıkrasına yer verilmemiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, 15.01.2019 tarihinden itibaren geçerli olan Toplu İş Sözleşmesinde, bulguya konu olan mevzuata aykırı hükümlere yer verilmediğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Belirlenmemesi ve Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin 2018 Mali Yılı Ücret Tarifesinde öngörülmediği ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin “Amaç” başlıklı 1’nci maddesinde;

“Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve bu Yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.” hükmüne yer verilerek Yönetmeliğin amacı ifade edilmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin “Geçiş hakkı ücretleri” başlıklı 9’uncu maddesinde;

“(1) Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.

(2) Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

(3) İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir.

...” denilerek, geçiş hakkı ücretlerinin nasıl belirleneceği belirtilmiştir.

İlgili Yönetmelik hükmünde atıf yapılan geçiş hakkı ücret tarifesine göre, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için en fazla metresi 0,70-TL geçiş hakkı ücreti alınacağı ve söz konusu tutarın her yıl ÜFE’ye göre güncellenebileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, söz konusu geçiş ücretlerinin İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edildiği fakat Urla Belediyesine herhangi bir ödemede bulunulmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliği hükümleri

uyarınca geçiş hakkı ücretlerinin Belediye Meclisince kabul edilmesi ve geçiş hakkı ücretlerinin geriye dönük olarak da İzmir Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu maddesine yönelik olarak Fen İşleri Müdürlüğünce İzmir Büyükşehir Belediyesine yazılmış olan yazılar sunulmuş olup, gerekli takibat yapılmaktadır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmaların yapıldığını belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Yevmiye Defterinde Yürürlükteki Mevzuata Aykırı Olarak Boş ve Taksimli Yevmiye Kayıtları Bulunması

Yevmiye defterinde, yürürlükteki mevzuata aykırı olarak boş ve taksimli yevmiye kayıtları bulunduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 42'nci maddesinde;

“Kurumların muhasebesi, 3/12/2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütülür.” hükmüne yer verilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin İkinci bölümünün 5'inci maddesinin (g) bendinde tam açıklama kavramı; *“Mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenir”* şeklinde tanımlanmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Üçüncü bölümünün 18'inci maddesinde; *“Kamu idarelerinin muhasebe birimleri, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydederler. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir.”* denilerek belirlenen muhasebe ilke ve kuralları çerçevesinde yevmiye işlemlerinin bu şekilde kayda alınacağı hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesinin sırasıyla (1) ve (4) nolu bentlerinde ise; *“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve*

maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.” denilerek işlemlere ait yevmiye kayıtlarının tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği ve buna ilişkin muhasebeleştirme belgelerinin ise yevmiye tarih ve numara sütunlarının hesap döneminin başından itibaren ara vermeden numaralandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki Yönetmelik hükümleri gereği, Urla Belediyesi muhasebe işlemlerinin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak ve sıra atlanılmadan kaydedilmesi gerekmektedir.

Tablo 11: Boş ve Taksimli Yevmiye Kayıtları

Boş Yevmiye Kayıtları							
541	542	829	1086	1424	1561	1604	1646
2119	2120	2121	2122	2123	2726	3337	3352
3624	3625	3626	3627	4388	4730	4751	4769
4807	5360	5661	5851	5852	5853	5856	5859
5860	6051	7223	7224	7225	7226	7227	7228
7229	7230	7231	7232	7233	7234	7235	7236
7237	7238	7239	7240	7241	7242	7243	7244
7245	7246	7247	7248	7249	7250	7251	7252
7253	7254	7255	7256	7257	7258	7259	7260
7261	7262	7263	7264	7265	7266	7267	7268
7269	7270	7271	7272	7349	7350	7351	7668
7872	7873	7874	7875	7876	7877	7878	7879
7880	7881	7882	7883	7884	8059	8078	8083
8927	8928	8929	8947	8948	8949	9236	9237
9435	9528	9571	9572	9825	9842	9851	9933
10368	10369	10389					
Taksimli Yevmiye Kayıtları							
64/1	936/1	936/2	1597/1	1663/1	2051/1	2072/1	2073/1
2188/1	2535/1	2750/1	2833/1	2833/2	2833/3	2833/4	2833/5
3173/1	3604/1	3684/1	4061/1	4061/2	5464/1	6666/1	6721/1
6968/1	9659/1	9660/1	9679/1				

Kamu idaresi cevabında; “Urla Belediyesi muhasebe işlemleri, yevmiye tarih ve sırasına göre kayıt edilirken kullanılmakta olan yazılım programının yevmiye numarasını sırası dahilinde otomatik verdiği ancak manuel uygulamaya/müdahaleye de açık olmasından

dolayı kullanıcı hatasından dolayı sehven yevmiye numarasının atlanılmasına sebep olunmuştur. İlgili yazılım firmasıyla sistemin manuel müdahaleye izin vermemesi hususunda görüşülerek gerekli değişikliğin yapılması sağlanmıştır.

Yine 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunda ‘Tablo 12: Boş ve Taksimli Yevmiye Kayıtları’ başlığı altında belirtildiği üzere; yevmiye defterinde her ne kadar taksimli yevmiye numaraları bulunuyor ise de, Sayıştay Başkanlığına gönderilen birleştirilmiş veriler defterinde ana yevmiye, taksimli olarak oluşturulmuş yevmiye kayıtlarını da içermektedir. Bundan böyle; taksimli yevmiye oluşturulmayacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare, İlgili yazılım firmasıyla sistemin manuel müdahaleye izin vermemesi hususunda görüşülerek gerekli değişikliğin yapılmasının sağlandığını ve bundan böyle; taksimli yevmiye oluşturulmayacağını belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

URLA BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hes. Kodu	Y.Hes. Kodu	GİDERİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)	Hes. Kodu	Y.Hes. Kodu	GELİRİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)
630	1	Personel Giderleri	14.555.206,44	16.227.026,14	20.621.338,79	600	1	Vergi Gelirleri	18.460.139,59	13.661.346,10	21.938.648,52
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.506.372,59	2.743.506,91	3.163.930,56	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	13.982.260,25	18.020.016,93	13.436.390,96
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	22.931.214,03	25.431.759,41	31.810.869,64	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	1.347.205,38	1.719.615,66	1.386.378,42
630	4	Faiz Giderleri	23.344,58	23.905,99	531.777,48	600	5	Diğer Gelirler	27.119.939,77	22.499.744,71	25.916.878,25
630	5	Cari Transferler	883.317,98	881.606,02	650.882,60	600	6	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	0,00
630	6	Amortisman Giderleri	0,00	0,00	0,00	600	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	0,00
630	7	Sermaye Transferleri	840.812,10	315.870,40	590.144,55	600	20	Diğer Gelirler	0,00	0,00	0,00
630	9	Yapılan Bağış Ve Yardımlar	0,00	0,00	0,00	GELİR TOPLAMI			60.909.544,99	55.900.723,40	62.678.296,15
630	10	Sosyal Risk Ödemeleri	0,00	0,00	0,00	FAALİYET SONUCU(+/-)					
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	0,00	0,00						
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	8.101.595,88	58.420,90	1.987.920,44						
630	13	Amortisman Giderleri	802.341,23	1.229.533,32	1.151.859,09						
630	14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	5.866.095,14	6.078.025,13	6.281.789,64						
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	0,00						
630	99	Diğer Giderler	0,00	0,00	506.054,80						
GİDER TOPLAMI			56.510.299,97	52.989.654,22	67.296.567,59						
									4.399.245,02	2.911.069,18	-4.618.271,44

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
140 Kişilerden Alacaklar Hesabına Kaydedilen Tutarın Tahsil Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
320 Emanet Hesaplarına Alınan Borçların Ödenmesinde Kayıtlara Alınma Sırasına Uyulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Tarafından Üçüncü Kişilere Kiralanan Gayrimenkullerin 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabına Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşıtlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Taşıtların Maliyetine Eklenebilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Binalar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Maliyete Eklenebilmesi	2017	Tam Olarak Yerine	

		Getirildi	
Temsil Ağırlama Bütçesinin Belediye Başkanlık Makamı Dışında Diğer Birimlerce Kullanılması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
775 Sayılı Gecekondu Kanunu Gereğince Tahsil Olunan Gelirlerin Ayrı Bir Banka Hesabında Takip Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediyeye Ait Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Geçiş Ücreti Tarifesinin Bulunmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kayıtlarında Hatalı Uygulamaların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Üzerine İntifa Hakkı Tesis Edilen Gayrimenkullerin 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabına Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Verilen Depozito ve Teminatların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmamış Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Aynı Sermaye Olarak Şirkete Konulan Tutarın 241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Muhasebe ve Emlak Kayıtlarında Yer Almayan Taşınmazların Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Sermaye Artırımlarında 247 Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine	

		Getirildi	
Başka Kuruma Tahsis Edilen Arsaların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gayrimenkul Üzerine Tesis Edilen İntifa Hakkının Gelir Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gelecek Yıllara Ait Kira Gelirlerinin Dönemsellik Kavramına Aykırı Olarak 2017 Yılında 600 Gelirler Hesabına Kaydedilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İZMİR URLA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	39
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	39
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	40
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	40
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	40
6. DENETİM BULGULARI.....	42

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri	41
Tablo 2: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklılık Değerlendirmesi.....	43
Tablo 3: Ölçülebilirlik Kriterine Uygun Olmayan Hedef ve Göstergeler.....	46
Tablo 4: Faaliyet Raporunda Gerçekleşme Durumları Yer Almayan Göstergeler	48

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının İyi Tanımlanma Kriterini Karşılammaması
2. Performans Hedeflerinden Bazılarının Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması
3. Performans Programında Yer Alan Göstergelerden Birisinin İlgililik Kriterini Karşılammaması
4. Performans Programında Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının Ölçülebilirlik Kriterini Karşılammaması
5. Performans Sonuçları Tablosunda Bazı Performans Hedef ve Göstergelerinin Gerçekleşme Durumuna Yer Verilmemiş Olması
6. Performans Sonuçları Tablosunda Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Nedenlere Yer Verilmemesi

1. ÖZET

Bu rapor, İzmir Urla Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İzmir Urla Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

Kamu İdaresinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 Yılı Performans Programı ve 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak sunum ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bazı düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, İzmir Urla Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında İzmir Urla Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

İlgili Doküman	Denetim Kriteri	Tanım
Stratejik Plan, Performans Programı, Faaliyet Raporu	Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
	Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
	Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
Stratejik Plan, Performans Programı	İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
	Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
	İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Faaliyet Raporu	Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
	Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
	Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Veri Kayıt Sistemi	Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015–2019 Yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak ilgili dokümanların denetim bulguları bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı raporlama gereklilikleri ile denetim kriterlerine kısmen uyduğu; performans ölçmek için kurumda kullanılan sistemin değerlendirilmesi amacıyla örnek olarak seçilen veri kayıt sistemlerinin incelenmesi sonucunda, performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış bir sistemin kurulduğu; performans hedef ve göstergelerinin düzenli ve doğru bir şekilde ölçülmesine ve raporlanmasına imkan verecek şekilde kullanıldığı düşünülmektedir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmelere göre, Kurumun, Stratejik Planını,

Performans Programını ve Faaliyet Raporunu hazırlarken mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterler konusunda daha özenli olması; performans hedeflerini daha gerçekçi ve spesifik olarak belirlemesi; Hedeflerin, bir faaliyete işaret etmeden, çıktı veya sonuç odaklı, göstergelerin ise, ölçüm yapmaya müsait ve anlaşılır olmasının sağlanması; Hedef-Amaç bağlantısının iyi kurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının İyi Tanımlanma Kriterini Karşılammaması

Stratejik Planda yer alan hedef ve göstergelerin İyi Tanımlanma Kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; 41 stratejik hedeften 1 adedinin, 69 performans göstergesinden 1 adedinin iyi tanımlanmamış olduğu görülmüştür. İyi tanımlanma kriterine uygun olmayan stratejik hedef ve performans göstergelerine aşağıda yer verilmiştir.

Stratejik Amaç 11- Yerel ve Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri Güçlendirilerek Ekonomik Kalkınmaya Katkı Sağlamak
Stratejik Hedef 11.1- 2019 Yılı Sonuna Kadar Tarım ve Hayvancılık Faaliyetlerinin Desteklenmesi ve İlçe Genelinde Koordineli Bir Kalkınma Modeli Oluşturmak Amacıyla, Danışma Merkezi Kurulması ile Ekonomik Kalkınmayı % 50 Oranında Artırmak
Değerlendirme 1: Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda hedeflerin açık ve anlaşılabilir olması gerektiği yönünde bir ifade olmasına rağmen yukarıda yer alan hedefle ilgili olarak idarenin neyi başarmak istediği tam olarak anlaşılammamaktadır.
Stratejik Amaç 4- Bilgi ve Bilişim Teknolojisini Etkin ve Verimli Bir Şekilde Kullanabilen Mesleki Kapasitesi Gelişmiş Personel Yapılanması Oluşturmak
Stratejik Hedef 4.2- 2019 Yılı Sonuna Kadar Belediye Hizmetlerinin Sunumunda, Personelin Görev Alanına İlişkin Mesleki Kapasiteyi Geliştirmeye Yönelik Kişi Başına Düşen Hizmetiçi Eğitim Sayısını Yıl Bazında 20 Güne Çıkarmak
Performans Göstergesi: Hizmetiçi Eğitimin Personel Performansına Etki Oranı
Değerlendirme 2: Performans göstergesi ölçülebilir olarak belirlenmiş olmasına rağmen personel performansının etkilenme oranının nasıl ölçüleceği açık ve net olarak belirtilmemiştir. Performansa etki oranı nesnel bir ifade olmadığı için göstergenin iyi

tanımlanma kriterine uygun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Stratejik Hedef 11.1 ile ilgili olarak, kırsal kalkınma konusundaki çalışmalarda, Enginar Festivaliyle de ön plana çıkan enginar tarımsal ürünündeki üretim artışı düşünüldüğü; Stratejik Hedef 4.2 ile ilgili olarak, Hizmetiçi eğitim çalışması öncesinde ve sonrasında, Urla Belediyesi Performans Değerlendirme Kriterleri Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ekinde yer alan personel performans değerlendirme formunun karşılaştırılarak, personel performansına etki oranının tespitinin düşünüldüğü belirtilmiştir.

Sonuç olarak Belediyeler İçin Stratejik Plan Hazırlama Rehberinde de belirtildiği üzere, stratejik hedeflerin açık ve anlaşılabilir, somut, ölçülebilir ve gerçekçi şekilde belirlenmiş olması gerekir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 2: Performans Hedeflerinden Bazılarının Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin, “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde; performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olması gerektiği ifade edilmiştir. Bakanlıkça yayımlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde de, bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken beşeri, mali ve fiziksel değerler “Girdi”; idare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler “Çıktı”; idarenin sunduğu ürün ile hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler ise “Sonuç” olarak tanımlanmıştır.

2018 yılı Performans Programında yer alan toplam 16 performans hedefinin, çıktı-sonuç odaklılık kriterine göre değerlendirmesi sonucunda, 11 hedefin çıktı-sonuç odaklı; 5 hedefin ise Girdi-Faaliyet odaklı olduğu görülmüştür. Girdi-faaliyet odaklı olduğu düşünülen performans hedeflerinden bir kısmı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklılık Değerlendirmesi

Amaç 1: Kurumsal Yapı
Stratejik Hedef 1.2 Sürdürülebilir ve etkin bir mali yönetim sistemi kurmak suretiyle özgelirleri artırmak, bütçe kaynaklarını plan-program ilişkisini güçlendirerek öncelikler çerçevesinde etkili ve verimli kullanmak
Performans Hedefi 1.2.1 Özgelirleri artırmak, bütçe kaynaklarını plan-program ilişkisini güçlendirerek öncelikler çerçevesinde etkili ve verimli kullanmaya yönelik faaliyetlerin yürütülmesi

Stratejik Hedef 1.4 İnsan kaynaklarını çalışan motivasyonu ve memnuniyeti de gözeterek geliştirmek

Performans Hedefi 1.4.1 İnsan kaynaklarını çalışan motivasyonu ve memnuniyeti de gözeterek geliştirmeye yönelik faaliyetlerin yürütülmesi

Stratejik Hedef 1.5 Belediye hizmet binalarını vatandaşların ve çalışanların beklentileri doğrultusunda geliştirmek suretiyle hizmet sunum standartlarını iyileştirmek

Performans Hedefi 1.5.1 Belediye hizmet binalarını vatandaşların ve çalışanların beklentileri doğrultusunda geliştirmek suretiyle hizmet sunum standartlarını iyileştirmek amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi

Söz konusu performans hedefleri, bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken girdi niteliğindeki beşeri, mali ve fiziksel değerleri ifade etmektedir. Bu nitelikteki performans hedefleri gerek Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe, gerekse Bakanlıkça yayımlanan performans programı hazırlama rehberinde yer alan düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla, performans programlarında belirlenmiş olan hedeflerin çıktı-sonuç odaklı olarak belirlenmesine dikkat edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Girdi-faaliyet odaklı olduğu düşünülen ve örnek teşkil ermesi nedeniyle bulguya alınmış olan bir kısım performans hedefleri ile ilgili olarak açıklamada bulunulmuştur.

Sonuç olarak Bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken girdi niteliğindeki beşeri, mali veya fiziksel değerlerin performans hedefi olarak belirlenmesi, gerek Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe gerekse Bakanlıkça yayımlanan performans programı hazırlama rehberinde yer alan düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Göstergelerden Birisinin İlgililik Kriterini Karşılammaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin, “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde; stratejik planın, idarelerin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olduğu ifade edildiğinden, performans hedeflerinin stratejik hedeflerle, performans göstergelerinin ise performans hedefleri ile ilgili olması gerekmektedir.

2018 yılı Performans Programının incelenmesi neticesinde; toplam 16 performans hedefinin 5 adedi girdi-faaliyet odaklı olduğundan, bu hedef ve göstergeler için ilgililik

değerlendirmesi yapılmamıştır. Çıktı-sonuç odaklı olduğu düşünülen 11 performans hedefinin ilgililik değerlendirmesi sonucunda ise, genel olarak stratejik hedeflerin aynen performans hedefi olarak belirlendiği, tamamının stratejik hedeflerle ilgili olduğu, ancak 40 performans göstergesinden bir adedinin ilgisiz olduğu tespit edilmiştir. İlgililik kriterine uygun olmayan performans göstergesine aşağıda yer verilmiştir.

Amaç 2: Çevre Yönetimi ve Halk Sağlığı

Stratejik Hedef 2.3 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak

Performans Hedefi 2.3.1 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi

Performans Göstergesi: Çilek üreticisi sayısı

Değerlendirme: Performans Programı Hazırlama Rehberinde gösterge, kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan araçlar olarak tanımlanmıştır.

Bu nedenle, göstergelerin performans hedefiyle ilgili olması gerekmekte olup yukarıda yer alan göstergenin performans hedefiyle ilgili olarak belirlenmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olan şehir “sağlıklı şehir” olarak kabul edilerek Dünya Sağlık Örgütü’nün; temiz, güvenli, yüksek kalitede fiziksel çevre, dengeli ve sürdürülebilir bir ekosistem, güçlü ve dayanışma içinde başarılı toplum, farklı yaşam için gerekli olan ve yenilikçi şehir ekonomisi vb. sağlıklı şehir kriterlerini benimsemektedir. Bu kriterlerin paralelinde performans hedefi 2.3.1’e ilişkin performans göstergesi çilek üreticisi sayısı olarak tanımlanmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Performans Hedefleri Performans göstergelerinin bir üst normu olduğundan ve performans göstergeleri; kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçme ve değerlendirme amacıyla kullanılan araçlar olduğundan performans göstergelerinin, performans hedefleri ile ilişkili olması gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Performans Programında Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının Ölçülebilirlik Kriterini Karşılamaması

Performans programında yer alan hedeflerin Ölçülebilirlik Kriteri açısından yapılan

değerlendirmesi sonucunda; Performans programında yer alan 16 hedeften 2 adedi ve 40 performans göstergesinden ilgisiz olarak kabul edilen dışında 3 adet gösterge ölçülemez olarak belirlenmiştir.

Ölçülebilirlik kriterine uygun olmayan hedef ve göstergelere aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 3: Ölçülebilirlik Kriterine Uygun Olmayan Hedef ve Göstergeler

Amaç 2: Çevre Yönetimi ve Halk Sağlığı
Stratejik Hedef 2.3 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak
Performans Hedefi 2.3.1 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi
Amaç 3: Sosyal ve Ekonomik Kalkınma
Stratejik Hedef 3.1 Kentin sosyal yapısını güçlendirmeye yönelik olarak dezavantajlı konumdaki birey, grup ve topluluklara yönelik (kadın, çocuk, genç, yaşlı, engelli, vb.) sosyal, kültürel ve ekonomik alanda hizmetler sunmak
Performans Hedefi 3.1.1 Dezavantajlı konumdaki birey, grup ve topluluklara yönelik sosyal, kültürel ve ekonomik alanda hizmetler sunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi
Değerlendirme 1: Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ile Performans Programı Hazırlama Rehberi uyarınca her bir performans hedef ve göstergesinin ölçülebilir olması, performans hedefinin ölçülemez olduğu durumda da performans göstergesi ile performans hedefinin ölçülebilirliğinin sağlanmış olması gerekmektedir. Yukarıda yer alan performans hedeflerinin nasıl ölçüleceğine ilişkin bir düzenleme performans programında yapılmamış ve bu hedeflerin ölçülebilirliği performans göstergeleriyle sağlanamamıştır.
Amaç 2: Çevre Yönetimi ve Halk Sağlığı
Stratejik Hedef 2.3 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak
Performans Hedefi 2.3.1 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla ilçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve kültürel varlıkları saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya katkıda bulunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi
Performans Göstergesi: Kent sağlık profili
Amaç 3: Sosyal ve Ekonomik Kalkınma
Stratejik Hedef 3.1 Kentin sosyal yapısını güçlendirmeye yönelik olarak dezavantajlı konumdaki birey, grup ve topluluklara yönelik (kadın, çocuk, genç, yaşlı, engelli, vb.) sosyal, kültürel ve ekonomik alanda hizmetler sunmak

Performans Hedefi 3.1.1 Dezavantajlı konumdaki birey, grup ve topluluklara yönelik sosyal, kültürel ve ekonomik alanda hizmetler sunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi

Performans Göstergesi: Dezavantajlı gruplara ayni ve nakdi yardımların sürdürülmesi

Performans Göstergesi: Başta dezavantajlı gruplara olmak üzere vatandaşlara hukuki, psikolojik ve sosyal hizmet desteklerinin ile eğitim hizmeti verilmesi

Değerlendirme 2: Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ile Performans Programı Hazırlama Rehberi uyarınca her bir performans hedef ve göstergesinin ölçülebilir olması gerekmektedir. Yukarıda yer alan performans göstergeleri Ölçülebilirlik Kriterini sağlayacak şekilde sayı veya oran cinsinden ifade edilmemiştir.

Bu itibarla, Performans Programında yer alan hedef ve göstergelerin Ölçülebilirlik Kriterine uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Urla Belediyesi İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı bir ilçe belediyesi olarak, İzmir Büyükşehir Belediyesi Stratejik Planı, Yanmada Sürdürülebilir Kalkınma Stratejisi ve Urla Belediyesi Stratejik Planı kapsamında kırsal kalkınma temelinde çilek üreticisi desteklenerek üretici sayısı takibi sağlanmıştır.

Stratejik Hedef 3.1’ e ilişkin gösterge yardım yapılan hane sayısı olarak belirlenmiş ve ölçülebilir nitelikte olarak faaliyet raporunda da yer almıştır.

Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olan belediyelerin hazırlaması gereken dokümanların başında Kent Sağlık profili yer almaktadır. Bu durumun paralelinde gösterge Kent Sağlık Profili olarak belirlenmiştir. Dezavantajlı gruplara ayni ve nakdi yardımların sürdürülmesi 3.1.1.1 faaliyetidir. Performans göstergesi ise yardım yapılan hane sayısı olarak belirlenmiştir.

Başta dezavantajlı gruplara olmak üzere vatandaşlara hukuki, psikolojik ve sosyal hizmet destekleri ile eğitim hizmeti verilmesi 3.1.1.2 faaliyetidir. Performans göstergesi ise yardım yapılan hane sayısı olarak belirlenmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ile Performans Programı Hazırlama Rehberi uyarınca her bir performans hedef ve göstergesinin ölçülebilir olması, performans hedefinin ölçülemez olduğu durumda da performans göstergesi ile performans hedefinin ölçülebilirliğinin sağlanmış olması gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 5: Performans Sonuçları Tablosunda Bazı Performans Hedef ve Göstergelerinin Gerçekleşme Durumuna Yer Verilmemiş Olması

Faaliyet Raporunda, bazı performans göstergelerinin gerçekleşme durumlarına yer verilmediği görülmüştür.

17.03.2006 Tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “*Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı*” başlıklı 18’nci maddesinin (c) bendi ikinci fıkrasında “*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, idare faaliyet raporunda performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumlarına yer verilmesi zorunlu kılınmıştır. Ancak yapılan inceleme sonucunda, 2018 yılı Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında yer alan Performans Sonuçları Tablosunda, aşağıda yer alan performans hedef ve göstergeleri açısından, gerçekleşmelerin ortaya konulmadığı görülmüştür.

Performans hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleşmelerin ortaya konmaması, performans sonuçlarının ölçülememesine sebep olmakla birlikte faaliyet raporunun hazırlanma gerekçesini de ortadan kaldırmaktadır. Aynı zamanda söz konusu durum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7’nci maddesinde açıklanan Tam Açıklama İlkesine de aykırılık oluşturmaktadır.

İdare tarafından belirlenen performans hedef ve göstergelerinin ne ölçüde başarıldığının tespiti, bu hedef ve göstergelerin ne ölçüde yapıldığının yani ne kadar gerçekleştirildiğinin ortaya konulması ile yapılabilmektedir.

Bu itibarla, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin Tam Açıklama İlkesine göre eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekmektedir.

Tablo 4: Faaliyet Raporunda Gerçekleşme Durumları Yer Almayan Göstergeler

Performans Hedefi 1.1.1 Hizmetlerin eşgüdüm içerisinde yürütülebilmesi için Büyükşehir Belediyesi ve diğer kamu kurumlarıyla koordinasyon ve işbirliğini geliştirmeye yönelik faaliyetlerin yürütülmesi
--

Performans Hedefi 1.4.1 İnsan kaynaklarını çalışan motivasyonu ve memnuniyeti de gözeterek

geliştirmeye yönelik faaliyetlerin yürütülmesi
Performans Hedefi 4.2.1 Sağlıklı Kentleşme Ekseninde, Kent turizminin canlanmasını sağlayacak uygulamalarla, kültürel kalkınmayı desteklemek amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi
Performans Hedefi 2.3.1 Sağlıklı Kentler Birliği üyesi olarak Urla İlçesinde yaşam kalitesini yükseltmek için çevre, insan sağlığı ve Kültürel varlıkları Saygılı, nitelikli altyapıya sahip bir kent yaratmaya Gösterge: Kent sağlık profili
Performans Hedefi 3.1.1 Dezavantajlı Konumdaki Birey, Grup ve Topluluklara Yönelik Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Alanda Hizmetler Sunmak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi Gösterge: Başta dezavantajlı gruplara olmak üzere vatandaşlara hukuki, psikolojik ve sosyal hizmet desteklerinin ile eğitim hizmeti verilmesi
Performans Hedefi 6.1.1 İlçenin Coğrafi dokusu ile tarihi-kültürel zenginliklerini koruyarak sağlıklı kentsel gelişimin sürdürülmesini sağlamak amacıyla faaliyetlerin yürütülmesi Gösterge: İmar planlama ve değişiklik sayısı

Kamu idaresi cevabında; “Performans Hedefi 1.1.1’e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak koordinasyon toplantı sayısı belirlenmekle birlikte süreç içerisinde bu göstergenin ölçümünün anlamlı olmadığı düşüncesinden ötürü faaliyet raporunda yer verilmemiştir.

Performans Hedefi 1.4.1’e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak kurumda düzenlenen eğitimlerin, eğitim süresi (saat) olarak belirlenmekle birlikte 2018 yılı İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü’nün faaliyet raporunun kurumda herhangi bir eğitim düzenlenmemiştir şeklinde beyanı üzerine faaliyet raporunda gösterge olarak yer verilmemiştir.

Performans Hedefi 4.2.1’e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak turizm danışma ofisine gelen kişi sayısı olarak belirlenmekle birlikte, öngörülemeyen bir durum ile turizm danışma ofisi işlevini yitirmiştir. Bu durum nedeniyle ölçüm de bulunmadığından faaliyet raporunda yer verilmemiştir.

Performans Hedefi 2.3.1’e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak kent sağlık profilinin hazırlanması belirlenmekle birlikte personel yetersizliği vb. sebeplerden hazırlanamamıştır. Buna bağlı olarak da göstergeler kısmında yer verilmemiştir.

Performans Hedefi 3.1.1’e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak yardım yapılan hane sayısı belirlenerek 2018 yılı faaliyet

raporunda da bu göstergeye sayısal olarak yer verilmemiştir.(Performans Hedefi 6.1.1'e ilişkin, 2018 yılı performans programı hazırlık döneminde performans göstergesi olarak imar planlama ve değişiklik sayısı belirlenmiş olmakla birlikte, 2018 yılı faaliyet raporunda ilgili müdürlüğün göstergeye ilişkin ölçüm beyan etmemesi sebebi ile faaliyet raporunda yer verilmemiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Performans hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleştirmelerin ortaya konmaması, performans sonuçlarının ölçülememesine sebep olmakla birlikte faaliyet raporunun hazırlanma gerekçesini de ortadan kaldırmaktadır. Aynı zamanda söz konusu durum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde açıklanan Tam Açıklama İlkesine de aykırılık oluşturmaktadır.

İdare tarafından belirlenen performans hedef ve göstergelerinin ne ölçüde başarıldığının tespiti, bu hedef ve göstergelerin ne ölçüde yapıldığının yani ne kadar gerçekleştirildiğinin ortaya konulması ile yapılabilmektedir.

Bu nedenle, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin Tam Açıklama İlkesine göre eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Performans Sonuçları Tablosunda Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Nedenlere Yer Verilmemesi

Performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmalara ilişkin nedenlere Faaliyet Raporunda yer verilmediği görülmüştür.

17.03.2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “*Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı*” başlıklı 18'nci maddesinin (c) bendi ikinci fıkrasında, “*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, performans programındaki performans hedef ve göstergelerinde oluşan pozitif veya negatif yönlü sapmaların nedenlerinin faaliyet raporunda açıklanması zorunlu kılınmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, 2018 yılı Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında yer alan Performans Sonuçları Tablosunda;

- 21 adet pozitif yönlü sapma (hedefin üzerinde gerçekleşme),
- 6 adet negatif yönlü sapma (performans düşüklüğü),

olmasına rağmen bu sapsmaların nedenlerine ilişkin herhangi bir açıklamada bulunulmadığı görülmüş olup, bu durum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde açıklanan Tam Açıklama İlkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Tam Açıklama İlkesine göre, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarının tüm yönleriyle açıklanması gerekmekte olup sapma nedenlerinin her bir hedef ve gösterge açısından tek tek açıklanması, hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılması açısından önem arz etmektedir.

Bu itibarla, Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında, performans hedef ve göstergelerinde ortaya çıkan sapsmalara ilişkin nedenlere yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kurumumuz da ilki hazırlanan 2015-2019 yılı Stratejik Planı, performans programı ve plan ile programa bağlı faaliyet raporunun hazırlanmasında performans sonuçlarının ve göstergelerinin sapsmalarına ilişkin değerlendirme konusunda gerekli hassasiyetin bundan sonra hazırlanacak olan faaliyet raporlarında gözetilmesi sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak; Tam Açıklama İlkesine göre, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarının tüm yönleriyle açıklanması gerekmekte olup sapma nedenlerinin her bir hedef ve gösterge açısından tek tek açıklanması, hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılması açısından önem arz etmektedir.

Bu nedenle, Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında, performans hedef ve göstergelerinde ortaya çıkan sapsmalara ilişkin nedenlere yer verilmesi gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

